

«Ο ελκυστικός χαρακτήρας της φιλοσοφικής σκέψης»

11/04/2014

Η πρακτική του φιλοσοφικού στοχασμού συνάδει με την ανήσυχη, εξεταστική και διερευνητική εφηβική φύση με την οποία, όταν εξασκηθεί, μπορεί να συνυπάρξει δημιουργικά και γόνιμα. Η φιλοσοφική σκέψη συμβάλλει στην ανάπτυξη της διαλεκτικής ικανότητας των εφήβων, στην απόκτηση δεξιοτήτων επικοινωνίας και επιχειρηματολογίας και στη μεθοδική επίλυση προβλημάτων. Απαντά έτσι στις προκλήσεις του σύγχρονου πολυσημειωτικού και πολυπολιτισμικού τοπίου και της αναγκαιότητας της εύρυθμης λειτουργίας μιας σύγχρονης δημοκρατικής πολιτείας, στο πλαίσιο της οποίας οι πολίτες καλούνται συνεχώς να αποφασίζουν για μείζονα θέματα που απασχολούν τον άνθρωπο και την εποχή.

Τη γνωριμία των μαθητών με το φιλοσοφικό τρόπο σκέψης ενθαρρύνει η διοργάνωση του *Πανελλαδικού Μαθητικού Διαγωνισμού Φιλοσοφικού Δοκιμίου* για τρίτη συνεχή χρονιά από το Τμήμα Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Πατρών σε συνεργασία με την Ελληνική Φιλοσοφική Εταιρεία (Ε.Φ.Ε.) και το Κέντρο Ελληνικών Σπουδών (Ελλάδος) του Πανεπιστημίου Χάρβαρντ (Κ.Ε.Σ.) και με την υποστήριξη της Πανελληνίας Ένωσης Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.). Τους παροτρύνει να ανακαλύψουν τη γοητεία του φιλοσοφικού στοχασμού και να εξοικειωθούν με τον χαρακτήρα των φιλοσοφικών εννοιών, ώστε να μην αντιλαμβάνονται τη φιλοσοφική γνώση ως στείρα και α-νοηματική, αλλά ως δραστηριότητα που συνδέεται άμεσα με την καθημερινότητά τους και αποτελεί εργαλείο κριτικής σκέψης και συνεκτικής θεώρησης του κόσμου και της θέσης του ατόμου μέσα σ' αυτόν.

Η καλλιέργεια και ενίσχυση από τους διοργανωτές της ιδέας ότι ο διαγωνισμός δεν είναι σχολαστική εξέταση και αποστήθιση αλλά αριστεία σκέψης και άρθρωσης χειραφετητικού λόγου, πράγμα που επιτυγχάνεται με την ουσιαστική και ολιστική γνώση, δικαιολογεί και την κάθε χρόνο μεγαλύτερη συμμετοχή των μαθητών. Παρόλο που ο διαγωνισμός απευθύνεται κυρίως προς τους μαθητές της Β' Λυκείου, και μάλιστα Θεωρητικής Κατεύθυνσης, φέτος έλαβαν μέρος μαθητές, όχι μόνο από άλλες κατευθύνσεις αλλά και από την Α' τάξη, αποδεικνύοντας ότι η φιλοσοφία δεν είναι ελιτίστικη δραστηριότητα που απευθύνεται σε λίγους αλλά διαδικασία πνευματικής και ηθικής εκπαίδευσης.

Στον διαγωνισμό που είχε ως θέμα «*Το φιλοσοφικό πρόβλημα της γνώσης*» οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να μελετήσουν και να «*συνομιλήσουν*» με τον πλατωνικό «*Θεαίτητο*» αλλά και τους «*Στοχασμούς περί της πρώτης φιλοσοφίας*» του Ρ. Ντεκάρτ. Η προκριματική φάση του διαγωνισμού διεξήχθη τοπικά στις 15 Φεβρουαρίου 2014 και σε αυτήν πήραν μέρος -μαζί με μαθητές από άλλα Λύκεια του Νομού- δώδεκα μαθητές και μαθήτριες του Πρότυπου Πειραματικού Λυκείου Πανεπιστημίου Κρήτης, εννέα από τους οποίους σημείωσαν επιτυχία άνω του 70%, και τα γραπτά τους απεστάλησαν στην Επιστημονική Επιτροπή Διεξαγωγής του Διαγωνισμού, προκειμένου να αξιολογηθούν εκ νέου. Στον τελικό διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Πατρών στις 28 Μαρτίου μεταξύ των είκοσι επιλεγέντων απ' όλη την Ελλάδα προκρίθηκε να λάβει μέρος ο μαθητής *Ηλίας Σαρρής* της Α' τάξης, ο οποίος και πέτυχε την τρίτη καλύτερη βαθμολογία. Ο μαθητής συμμετείχε επίσης και στον συνοδευτικό διαγωνισμό γλωσσομάθειας για τη συμμετοχή στη Διεθνή Ολυμπιάδα Φιλοσοφίας που διοργανώνεται ετησίως από τη Διεθνή Ομοσπονδία Φιλοσοφικών Εταιρειών (FISP: Fédération internationale des sociétés de philosophie). Από τους μαθητές του σχολείου μας με έπαινο διακρίθηκαν, επίσης, οι *Θωμάς Μακρυγιάννης*, *Κωνσταντίνος Σπαντιδάκης*, *Δημήτρης Χαλκιαδάκης*, *Στέφανος Γαλανάκης*, *Ιωάννα Γουμνάκη* και *Δημήτριος Κατσαούνης*.

Ο αφαιρετικός χαρακτήρας των φιλοσοφικών εννοιών, όταν προσεγγίζεται με τρόπο που συνδέεται με την καθημερινότητα και τα βιώματα των εφήβων μαθητών, οριοθετεί ένα υγιές πλαίσιο διαλόγου που δίνει απαντήσεις σε ερωτήματα και διλήμματα, τα οποία δεν επιλύονται από την επιστήμη και την τεχνολογία. Η προθυμία και ο ζήλος της ομάδας των μαθητών -που προετοιμαζόταν για το διαγωνισμό φιλοσοφίας με την καθοδήγηση της καθηγήτριάς τους, *κας Κασσάνδρας Μπεϊκίκακη*- να συνεχίσει τις συζητήσεις της, επιβεβαιώνει την κατανόηση της κοινωνικής διάστασης της φιλοσοφίας και της συνάφειάς της με τη σύγχρονη πραγματικότητα. Πιστοποιεί, επίσης, τον συναγωνιστικό και όχι ανταγωνιστικό χαρακτήρα του διαγωνισμού.

Η ευγενική χορηγία της *Minoan Lines* και του *ΚΤΕΛ Ηρακλείου* στην προμήθεια των προμηθίων για τη μετάβαση στην Πάτρα του μαθητή και των συνοδών, φανερώνει την αναγνώριση της σημασίας της προσπάθειάς τους, την οποία και θέλησε να επιβραβεύσει. Γι' αυτό και αξίζουν ευχαριστίες για την οικονομική και για την ηθική υποστήριξη, που ήταν ουσιαστικότερη.

Η Σχολική Κοινότητα του Πρότυπου Πειραματικού Λυκείου Πανεπιστημίου Κρήτης